

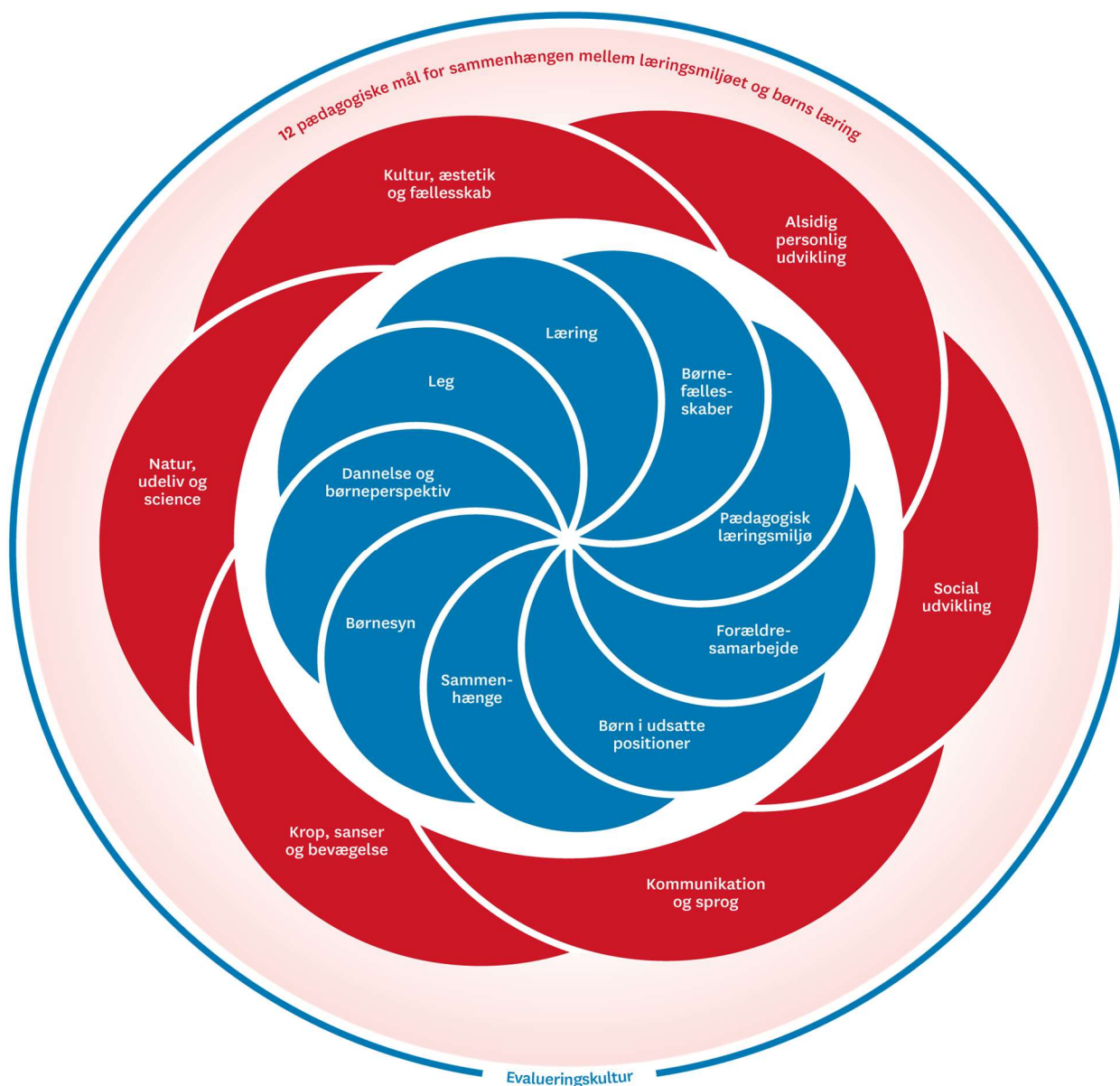
Pædagogisk læreplan for DUI Vuggestue 2024

DUI Vuggestue

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Introduktion til læreplanen

Læreplanen er for os et dynamisk redskab, der udvikles og ændres løbende ud fra den læring og nye viden vi får gennem observationer og refleksioner, dokumentation og evaluering af vores intentioner og indsatser.

Denne læreplan er revideret i 2024, efter et omfattende arbejde med vores faglige værdier, børnesyn, pædagogikker og metoder, koblet op på læreplanens fælles pædagogiske grundlag og de pædagogiske mål. I læreplanen er vores tilgang til arbejdet med barnets opstart i vuggestuen, barnets sprog, måltidspædagogik, børnesyn og vores værdier, tydeligt beskrevet.

Vi har til stadighed fokus på at implementere den styrkede pædagogiske læreplan som et aktiv i vores pædagogik, da vi ser det som en løbende, lærende og udviklende proces til at styrke vores daglige faglige arbejde.

Den styrkede pædagogiske læreplan er bygget op omkring et fælles pædagogisk grundlag med 9 elementer. Begreberne er defineret og beskrevet og vi tager udgangspunkt i disse. Det betyder at vi under hvert element beskriver *vores* didaktiske overvejelser og handlinger, og dermed gør grundlaget levende. Overvejelser om feks *Hvordan* vi arbejder med barnets perspektiv; *Hvordan* stærke børnefællesskaber ser ud hos os. Overvejelserne er retningsgivende for vores arbejde med børnene og skal sikre vi har fokus hele dagen.

Den styrkede pædagogiske læreplan er vores fælles fundament, som vi løbende er nysgerrige på; som udfolder og sætter retning for vores pædagogiske praksis, som skal skabe trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle vores børn i vuggestuen.

Hvem er vi?

Velkommen til DUI Vuggestue

DUI Vuggestuen er en privatejet institution beliggende på Østre Alle i Aalborg, i og ved foreningen DUI-Leg og Virkes bygning. Vores flotte bygning er på 178m², og er herligt centralt placeret i Øgade-kvarteret / Vejgaard. Offentlig bustransport findes i nem afstand, der er gode parkeringsforhold og sikker cykelsti lige udenfor.

DUI Leg og Virke, der driver vuggestuen, er en forening. Som vuggestue er vi en del af foreningen, deler lokaler og materialer, hjælper hinanden og har en fælles stor opmærksomhed på bæredygtighed der bla. kommer til udtryk i vores tilgang til genbrug.

På den årlige generalforsamling i foreningen, vælges der en bestyrelse på 7 personer. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for hele foreningen – herunder DUI-vuggestuen.

DUI-huset er opsamlingssted for Natur og Miljø børnehaven, som vuggestuen dagligt er i kontakt med.

Vuggestuen er normeret til 58 børn gennem vippemodellen, men har almindeligvis 45 børn fordelt på 3 stuer, der hedder henholdsvis Rød – Gul og Grøn stue; hertil er knyttet 12 voksne, der er fordelt på 9 pædagoger og 3 pædagogmedhjælpere. Derudover har vi en pædagogisk leder, en køkkenassistent, en administrativ medarbejder og en pedel, vi deler med DUI huset.

Vi har madordning i vuggestuen. Maden tilberedes primært af økologiske fødevarer af vores køkkenassistent, der sikrer at huset hver dag dufter af hjemmelavet mad. Vi sætter en værdi i bæredygtighed også i køkkenet, og har fokus på madspild.

Maden er en vigtig pædagogisk aktivitet – en daglig rutine, hvor vi skaber læringsmiljøer der understøtter børns brede læring.

Vi har et fantastisk udendørs legeområde med rig mulighed for bevægelse, leg og læring. Vi ser uderummet som et stort aktiv i forbindelse med vores læringsmiljøer.

Vores 2 ladcykler giver mulighed for at børnene får oplevelser uden for vuggestuen. Vores ture ud af huset er med til bla.at øge barnets viden og dannelse, og skaber oplevelser i et mindre børne fællesskab.

Vi arbejder ud fra den anerkendende pædagogik og er inspireret af Marte Meo metoden, ved at vi fx følger barnets initiativer. Disse metoder bliver udfoldet i resten af læreplanen.

Vores pædagogiske værdier er **Fællesskab – Mangfoldighed - Anerkendelse**

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Vores pædagogiske værdier

Fællesskab

I DUI - vuggestuen vægter vi, at alle børn skal have mulighed for at være en del af et børnefællesskab.

Et børnefællesskab, hvor vi har fokus på, at det enkelte barn har en plads.

At være en del af et børnefællesskab, giver barnet følelsen af at være værdifuldt

Et børnefællesskab, der bygger på relations dannelse mellem børnene og mellem barn og voksen.

Grundlaget for at danne relationerne, sker gennem vores arbejde på at skabe tillid og tryghed, ved at være nærværende og opmærksomme voksne, der er i børnehøjde og følger det enkelte barn.

Gennem deltagelse i fællesskabet, har barnet mulighed for at udvikle sig i samspillet med de andre børn og voksne.

I samspillet får barnet erfaring med, *hvem er jeg* i relationen med andre, *hvem er du* og *hvad kan du*, *hvad kan vi sammen*, *hvordan påvirker mine handlinger omgivelserne*, *hvad kan jeg lide / ikke lide* og får mulighed for at spejle sig i egne og andres handlinger og reaktioner.

I fællesskabet er barnet derfor på *øvebane*, i at få en fornemmelse af det at være et *VI*, og øve i at afgrænse sig selv.

Det indebærer en begyndende forståelse af sociale spilleregler som fx at vente på tur og finde sin plads i en gruppe og lærer gennem deltagelse, andre normer for samspil og relationer.

Vi ser barnets deltagelse i fællesskabet, som en forudsætning for dets udvikling, læring og dannelse, samt en afgørende del af barnets trivsel.

Mangfoldighed

I DUI - vuggestuen ser vi forskellighed som en styrke og arbejder ud fra at alle er lige værdifulde. Derved forstår vi mangfoldighed som *"Styrken ved forskelligheden i fællesskabet"*.

Alle børn er forskellige, men har samme værdi og derfor ret til samme mulighed for trivsel, læring og udvikling i samværet med andre, hvor grundlaget er respekt, nysgerrighed og interesse.

I vuggestuen har barnet mulighed for at møde forskelligheden, og derved lære at forstå og navigere i mangfoldigheden.

Det lærer vi barnet ved bla. at sætte ord på, at vi kan lide forskellige ting, fx se *Åse vil gerne have sild – det kan hun godt lide – det kan du ikke- du kan bedre lide leverpostej*, og se på vores ligheder, der hvor vi har noget tilfælles – fx køn, hudfarve, hårfarve, præferencer mm

Vi er bevidste om vores opgave som gode rollemodeller børnene kan spejle sig i og lære af, gennem en positiv adfærd, der benævner forskelligheder som en styrke og passer på hinanden. Derfor er vi meget sproglige og sætter ord på alle handlinger.

Kollegialt er mangfoldig ligeledes en styrke. Mangfoldigheden får liv ved, at vi giver hinanden plads, er nysgerrige på hinandens kompetencer, viden og ressourcer og er lydhøre over for vores forskellige perspektiver.

Anerkendelse

I DUI - vuggestuen ser vi anerkendelse som en forudsætning, for at skabe trivsel og tryghed i relationerne og fællesskabet.

Anerkendelse forudsætter, at vi er oprigtige nysgerrige og opmærksomme på hinanden og ser, lytter og giver plads til forskellighederne og den enkelte, ved bla. at sætte os ind i det enkelte barns/ voksnes perspektiv.

Alle mennesker er unikke og hver har sin særlige forståelse af verden. Anerkendelse kommer hos os, til udtryk gennem vores kommunikation og når vi møder hinanden med et åbent sind og åbent hjerte.

Vores kommunikation er vores grundlæggende pædagogiske metode til anerkendelse. Dagen igennem benævner vi barnets handlinger og følelser med en positiv tone, et åbent kropssprog og nærværende øjenkontakt; når vi både verbalt og nonverbalt sætter ord på, øver vi barnet i at få en forståelse af sig selv og mærke sig selv og muligheden for at spejle os.

Kommunikationen sikrer at barnet bliver guidet igennem dagen, så der er forudsigelighed og genkendelighed; sikrer at barnet, dagen igennem, bliver mødt i sine behov; skaber struktur for barnet, benævner barnets handlinger positivt, ser, hører og forstår barnets udtryk og gør os umage med at forstå og sætte os ind i barnets udtryk

Den daglige anerkendelse, er med til at skabe trivsel i fællesskabet og sikrer, at den enkelte bliver set og hørt; anerkendelse skal styrke og værne om relationerne og skabe nærhed og tillid i fællesskaberne.

At anerkende hinanden er fundamentet for, at vi kan møde alle ligeværdigt – møde andre i øjenhøjde at de føler sig set, hørt og forstået

Hvad gør vi:

- Benævner barnet
- Siger .. dejligt du kom i dag
- Bliver mødt i sine behov
- Den voksne benævner barnets følelser
- Inddrager barnet i dagen
- Øjenkontakt
- Skaber struktur for dagen via fx piktogrammer og faste rutiner
- Kommunikerer med barnet både verbalt og nonverbalt
- Åbne i vores kropssprog
- Interesseret i barnets hjemmeliv
- Benævner barnets handlinger positivt – du er bare dygtig – hvor er det flot
- Ser, hører og forstår barnets udtryk og benævner det vi hører – gør os umage med at forstå/ sætte os ind i barnets udtryk
- Følger barnets initiativer og interesser

Den gode opstart i DUI - vuggestuen

Der er mange ting i spil, når et barn skal starte i vuggestue – både for barnet og dets familie.

I DUI - vuggestue har vi fokus på, hvordan vi kan tilrettelægge den bedst mulige opstart for det enkelte barn, med udgangspunkt i de behov og muligheder barnet og familien har.

Samarbejdet omkring barnets opstart i vuggestuen, begynder idet vi tager kontakt til forældrene for at invitere dem til en opstartssamtale. Denne samtale, har barnets foreløbige liv som omdrejningspunkt og vi forholder os nysgerrigt til emner som graviditet, fødsel, hvordan den første tid i barnets liv har været, barnets interesser og temperament, barnets rutiner og ressourcer.

Vi spørger ind til forældrenes oplevelse af, at blive en familie, samt hvilke praktiske muligheder og behov familien har i forbindelse med opstarten.

Herudover fortæller vi om vuggestuens hverdag og den stue, barnet skal gå på.

Vi vægter åbenhed og tydelighed i forældresamarbejdet. Forstået på den måde, at vi er åbne overfor forældrenes perspektiver og møder disse konstruktivt, samt at vi er åbne omkring deres barns hverdag og rammerne i vuggestuen. Vi vægter en ærlig kommunikation, om vores oplevelse af deres barn. Vi arbejder med at være tydelige omkring rammesætningen af opstarten, hvilke skridt vi tager sammen med barnet og hvordan forældrene kan støtte op om opstartsprocessen, eksempelvis ved at guide i, hvordan de bedst kan sige farvel til deres barn.

Det er vigtigt for os at skabe en tryk relation, til både barnet og dets forældre.

Vi tilrettelægger opstarten i samarbejde med forældrene, ud fra den information vi får ved opstartssamtalen og justerer løbende opstartsforløbet, i forhold til de reaktioner, vi møder hos barnet.

Det vigtigste for os i opstarten af et nyt barn, er at skabe tid og ro til at få kontakt til barnet, og begynde at opbygge en relation.

Vi viser barnet med ord og handling, at vi vil det. Vi viser interesse og inviterer til leg, vi er tydelige og afstemmer os selv i forhold til barnets behov. Vi er vedholdende og anerkendende i relationen og respekterer barnets grænser.

Typisk er barnet "på stuebesøg" de første dage, sammen med en af sine forældre. Her er kontaktpædagogen til stede, sammen med barn og forældre og tager de første små skridt ind i kontakten og relationen. Herfra aflæser vi barnet i lyset af vores viden og erfaring og i samarbejde med forældrene og deres viden om deres barn, tilrettelægger vi næste skridt.

Det er stimulerende, for barnets udvikling at have flere sekundære tilknytningsrelationer, hvis de er præget af nærvær og tryghed. Det giver barnet varierede omsorgserfaringer og bedre trivsel i dagtilbuddet. Derfor arbejder vi i opstarten, så vidt muligt, i makkerpar. Det betyder, at der ofte vil være 2 voksne og en mindre gruppe børn tilstede, når det nye barn starter i vuggestuen.

Kontaktpædagogen er den, der primært koncentrerer sig om kontakten til det nye barn, mens makkeren har ansvaret for den lille gruppe børn. Dette gør vi, da det er vores erfaring, at det bliver mindre sårbart at være ny i vuggestuen, når barnet har mere end én voksen, det har set før.

Vi gør det også, da det er en praktisk nødvendighed i en vuggestue, at barnet kan føle sig trygt, mens der er andre børn til stede og at det kan finde tryghed hos mere end en voksen.

Herudover ser vi den store værdi, der ligger i relationen mellem børn. At have andre børn på stuen, giver det nye barn mulighed for at spejle sig i den tryghed de andre børn har og er helt tydeligt trivselsskabende for barnet, i overgangen fra hjem til vuggestue.

Vi giver det nye barn, mulighed for at få en plads ind i et lille børnefællesskab og i barnets tempo, udvider vi den "sociale cirkel", således at barnet vænner sig til at være en del, af det store børnefællesskab.

Vi bruger vores kendskab til børnegruppen og udvælger "opstartsvener" ud fra eksempelvis alder, temperament, interesse og dagsform og har en løbende opmærksomhed på, at det skal give mening for det enkelte barn at være "opstartsvener".

Internt arbejder vi med at italesætte, at der kommer et nyt barn i vuggestuen, så vi kan have en fælles opmærksomhed på at skabe rum og ro til tage imod det nye barn og dets forældre. Vi er opmærksomme på, at det har betydning for forældrene, at vi er opsøgende og får hilst og præsenteret os for nye forældre, i vuggestuen.

Søvnpolitik i DUI Vuggestue

På baggrund af henvendelser og spørgsmål fra forældre, beskrives her vores tilgang til børnenes søvn i vuggestuen.

Vi har afsøgt forskellige perspektiver på børns søvn og sammenholdt dette med vores erfaring, for at kunne træffe en beslutning på et informeret grundlag.

Børns søvn

Vi mener, søvnen er en vigtig forudsætning for barnets udvikling og trivsel, hvilket betyder at børnene skal have lov at sove, til de er udhvilede. Det kræver overskud for barnet at være "på arbejde" i vuggestuen, derfor har barnet brug for søvn til at restituere og bearbejde de mange indtryk, det får i løbet af dagen. Som udgangspunkt, vækker vi ikke børn fra deres lur og alle børn tilbydes mulighed, for at sove eller hvile i middagsstunden.

Dialog

Små børns søvnmønster ændrer sig, fx i overgangen fra 1-2 lure. Derfor er dialogen mellem jer forældre og os vigtig, så vi sammen kan støtte op om jeres barns søvn. Vi ser det som et samarbejde, at jeres barn har en god søvnrytme, der bidrager til at barnet trives gennem hele dagen. Derfor vil vi gerne i dialog med jer, hvis der er perioder, hvor søvnen giver udfordringer.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskab

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Vuggestuen arbejder vi med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, der er beskrevet i dagtilbudsloven. Det der er beskrevet i hæftet *”den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold”*, er markeret med kursiv.

Barnesyn

”Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes de første år”

DUI's hovedgrundlag er Børns rettigheder. Rettigheden til det gode og respektfulde børneliv, for alle børn.

Børnesynet er vores grundlæggende forståelse for det enkelte barns rettigheder og behov, og vores forståelse for, hvad barnet skal mødes med for at sikre dets trivsel, udvikling og læring.

Grundlæggende tager vi udgangspunkt i, at barnet og barndommen har en værdi i sig selv, uanset barnets forudsætninger og baggrund. Det betyder, at hvert enkelt barn er et unikt og selvstændigt menneske, med både rettigheder, behov, oplevelser og ønsker samt kompetencer, personlighed, ressourcer og udviklingspotentialer vi som voksne skal få øje på, tillægge værdi og understøtte og udvikle.

Vi ved at børn altid gør det bedste de kan, ud fra deres forudsætninger, og at børn har behov for at vi tager udgangspunkt i disse forudsætninger og guider det videre.

Der kan være faktorer i barnets omgivelser eller i den kontekst det befinder sig i, som *giver* barnet udfordringer eller *sætter* barnet i vanskeligheder, hvilket betyder at vi ALDRIG ser barnet som et problem.

Det er os voksne, der altid har ansvaret for at skabe betingelser, som støtter barnet igennem udfordringer og/eller vanskeligheder.

I vuggestuen DUI, mener vi at børn er aktive med-skabere af deres eget liv og deres egen hverdag.

Børn har derfor ret til medbestemmelse; ret til at blive set og hørt, ret til at lege; børn har ret til glæde, nysgerrighed og fantasi og ret til at opleve og ret til at have plads i fællesskabet,

Vi tror på og arbejder ud fra, at barnet udvikler sig og lærer i relation og samspil med andre børn og voksne.

Derfor vægter vi arbejdet med den trygge relation og det enkelte barns plads i fællesskabet, særdeles højt.

Alle børn har brug for og ret til omsorg, der skal gives kontinuerligt gennem voksne, der dækker barnets behov for nærhed med åbne arme, et åbent sind og et åbent hjerte.

Den daglige omsorg og nærhed for vuggestuebarnet, er grundlæggende for, at det enkelte barn udvikler de

nære relationer, der skal sikre trivsel, tillid og tryghed og derved barnets mulighed for at turde udforske verden og udvikle selvstændighed.

I de nære omsorgsrelationer i vuggestuen DUI, skal barnet mødes med en forståelse for *hvem er jeg*, gennem nærværende og opmærksomme voksne der med støtte, indlevelse, øjenkontakt og opfyldelse af barnets basale behov, møder barnet ligeværdigt og følger barnets spor.

Dannelse og børneperspektivet

”Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe”

Alle vores børn skal have en stemme ind i fællesskabet. Ved at være nærværende, observerende og nysgerrige på barnets ageren, tegn og udtryk, lytter vi til om vi fanger barnet, der hvor barnet er, og planlægger og ændrer praksis, der ud fra.

Alle børn har indflydelse på deres dag i vuggestuen. Når vi følger og aflæser barnet, kender dets udtryk og fortællinger, kan vi juster vores handlinger og tiltag.

Vi er bevidste om og reflekterer løbende om, hvilke valgmuligheder børnene skal have til rådighed og i hvilke situationer, så det er tilpasset barnets kognitive udvikling

Praktisk laver vi f.eks. visuelle og taktile objekter som børnene kan røre ved, som de kender og som skaber genkendelse. Børnene kan bruge disse til at udtrykke sig med og skabe samspil med både voksne og børn.

Det kan være kufferter med temaer til både leg, sang, samtaler, fortællinger og samling.

Billeder barnet kan pege på og derved få en snak om det, barnet er optaget af.

Figurer eller andre fysiske ting som barnet kan bruge til at udtrykke sig med, eller til en leg.

Tilgængelig legetøj og materialer er markeret med billeder og symboler, så det er genkendeligt for barnet.

Når vi spiser, lærer barnet, ud fra udviklingstrin, at mestre det at spise selv, at vælge og selv tage af maden.

Barnet får mulighed for at øve og er dermed, med til at skabe sin egen læring.

Vi er selv på øvebane, i at give børnene en stemme i planlægningen og evalueringen af aktiviteter. Det gør vi ved at benævne det vi gør, spørge børnene om det var sjovt, sætte følelser på det børnene udtrykker og gennem de observationer, vi laver under aktiviteterne.

Leg

”Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn”

”Det pædagogiske personale har ansvar for at have opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne udvikler sig, og løbende vurdere om det er brug for at rammesætte legen så alle børn trives, prøver nye roller og sociale kompetencer og har oplevelsen af at være en del af fællesskabet”

Vi følger barnets spor. Vi er opmærksomme på, hvad barnet er optaget af og understøtter initiativet, ved at benævne og inddrage andre børn i legen; og udvide legen for at skabe læring, dannelse og udvikling, gennem legen.

feks. vi observerer et barn/ børn går fra en vokseninitieret aktivitet / samlingen. Vi observerer på os selv, vores intentioner og børnene, og ændre derudfra vores handlinger.

Vi understøtter børnefællesskabet i legen ved at være tæt på, observere og guide til og støtte op om at børnene ser hinanden og får erfaring med legefællesskaber.

Vi rammesætter lege i de små børnefællesskaber, for at sikre alle børn er med og legen er lærende og udviklende, i et trygt miljø, hvor barnet trives, så det motiveres til tage det næste skridt i læringen.

Læring

”Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse”

”Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. De lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de fx kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i i fællesskab med andre børn og voksne.”

I vuggestuen skaber vi læring for børnene gennem vores alsidige, inspirerende og trygge læringsmiljøer, som vi etablerer gennem hele dagen, for at understøtte børnene i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling.

Vi har en opmærksomhed på, hvordan børnene leger, og på den læring og udvikling der sker. Bliver der feks leget de samme lege flere gange i træk, uden indholdet ændrer sig; børnene ikke kan fordybe sig eller de ikke kan finde sammen i fælles lege, går vi ind i legen og inspirerer eller vi planlægger vores læringsaktiviteter ud fra observationerne, for at give børnene et større erfaringsgrundlag at lege ud fra.

Vi giver barnet mulighed for at øve sig, og for at udfordre sig selv både kropsligt og mentalt.

Når barnet løber ned af asfaltstien, oplever barnet en mestring i forhold til balance, en opmuntring til at kunne ved egen hjælp, et sus når der overskrides en grænse. Vi opmuntrer i alle situationer til at prøve og tror på at barnet kan ved egen hjælp – der skal bare øves.

I garderoben, lærer vi barnet, via gentagelser, opmuntring og anvisninger at kunne ved egen hjælp.

Når vi spiser øver barnet sin motorik ved selv at spise, drikke, hælde vand op. Udvikler sin evne til at mærke sig selv og vælge, ved selv at tage mad fra skåle og fade.

Barnet lærer at begå sig og føle sig som en del af fællesskabet, ved at hjælpe med at hente maden, dække bord, dele mundklude ud, tømme tallerken i skraldespanden og sætte tilbage på rullebordet

Når vi øver med barnet, har vi fokus på, hvor barnet er udviklingsmæssigt og guider til næste udviklingstrin, da det er vigtigt barnet får oplevelsen af at mestre.

Vi benævner alt vi gør for at guide, italesætte og skabe dialog.

Børnefællesskaber

"Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet"

Hos os opstår meningsfulde børnefællesskaber i kraft af de rammer vi sætter for vores læringsmiljøer, vores tilgang til demokrati, indflydelse og fællesskab samt børnegruppens aktuelle sammensætning.

Vi understøtter fællesskaberne ved at etablere små børnegrupper/ læringsgrupper, der giver børnene mulighed for at udforske forskellige måder at agere på, lære at være nysgerrige på andre og mulighed for at spejle sig. Grupperne sammensættes enten ud fra allerede eksisterende venskaber der derved kan udvikles og styrkes; ud fra interesse fællesskab eller grupper, hvor vi kan se et udviklingspotentiale. Grupperne er ikke stationære, men ændres ud fra barnets behov og læring.

De små grupper giver barnet mulighed for at øve sig i en lille, overskuelig og tryk gruppe, med nærværende voksen. Barnet lære at mestre gennem "mesterlære" fra både børn og voksne.

Barnets sproglige udvikling er i fokus, da det er muligt at komme til orde i en lille og tryk gruppe.

Når barnet gives mulighed for at øge forståelsen for sig selv og andre, styrkes barnets sociale færdigheder.

Gennem de små grupper lærer barnet at tage livet til sig, i et fællesskab.

I det store børnefællesskab i vuggestuen, har vi fokus på, at det enkelte barn har en plads. Vi nævner altid barnets navn, og løfter barnets ageren i fællesskabet, for at styrke selvfølelsen og sikre oplevelsen af et tilhørsforhold.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

”Et læringsmiljø hvor der arbejdes bevidst og målrettet med børns læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Det pædagogiske personale skal løbende have blik for hvordan praksis kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig.

Læringsmiljøet skal være til stede hele dagen”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Gennem en bevidsthed og en viden om at læringsmiljøer er til stede hele dagen, arbejder vi med at definere vores læringsmiljøer og øger vores didaktiske overvejelser og refleksioner over vores rutinesituationer, aktiviteter, legen og rummets sprog.

Vores læringsmiljøer er de rum vi skaber *i relationen* mellem barnet og den voksne og mellem børnene samt dem, der rammesættes for at understøtte en bestemt læring. De etableres ud fra de aktuelle børns behov og spor; samt ud fra den læring og trivsel vi skaber rammer for. Det betyder at de skifter over tid, da børnene er med-skabende. F.eks. observerer vi at nogle børn er meget interesseret i at klatre. Sammen skaber vi et miljø, hvor de kan øve og udfordre motorikken og det at turde.

Læringsmiljøer er flexible, forstået på den måde at børnenes stemmer og spor er retningsgivende for, hvordan vi etablerer og ændre det der er.

Vi organiserer bla. læringsmiljøerne ud fra de personaleressourcer, der er på det givne tidspunkt på dagen. Det betyder, at vi i ydretimerne organiserer og systematiserer aktiviteterne for hele gruppen af børn, og i mellemtimerne arbejder i små fællesskaber.

I vores læringsmiljøer omkring rutinesituationerne, som spisning, samling og garderoben, sætter vi rammerne for at skabe forudsigelighed og genkendelighed, med udgangspunkt i mestring, fællesskab, social og personlig udvikling.

Gennem aktionslæring har vi fokus på dagens rutiner og rytme, med blik på hvordan vi støtter og udvikler børns deltagelsesmuligheder og involvering; med vægt på, at det er meningsfuldt at hjælpe og samarbejde og opleve ”at være i brug”.

Vores morgen foregår i et fælles læringsmiljø, primært med vokseninitierede aktiviteter, som barnet kan gå til og fra efter behov. Dette gør vi for at give barnet mulighed for at glide stille og roligt ind i dagen.

7.45 går vi på stuerne, hvor børn og voksne sammen får sagt godmorgen til hinanden, og der gives tid til at barnet kommer til stede. Voksne er nærværende og observerer om børnene bringer noget med sig, der skal være opmærksomhed på, i løbet af dagen. Her er det de voksne der rammesætter legen.

Vores formiddage består af forskellige læringsmiljøer, både omkring rutiner og aktiviteter/ lege. Primært arbejder vi i små relations og læringsgrupper. Dette gør vi for at give plads og mulighed for at følge børns spor; skabe legerelationer; styrke læring, trivsel og dannelse gennem målrettede aktiviteter og øvelse i at tage sin plads i et fællesskab. Når vi er i de små grupper ser vi det enkelte barn og kan støtte op i nuet. Hjælpe og støtte op om børns lege.

I garderoben har vi en af vores vigtige rutine situationer. Vi arbejder med forudsigelighed, genkendelighed og gentagelser. Vi skaber rammerne, som vi definerer i det vi gør, og skaber det læringsmiljø, der giver barnet mulighed for at gå på øvebane i selvhjulpenhed.

Vores indretning giver barnet mulighed for at sidde på gulvet og øve.

Vi giver tid, giver barnet den tid der skal til, for at mestre.

Vi er selv på øvebane i forhold til at være til stede og give den tid der skal til.

Når vi spiser formiddagsmad, frokost og frugt har vi et stort fokus på at skabe læringsmiljøer der er forudsigelige, genkendelige og fuld af muligheder for at øve sig i at mestre.

Læringsmiljøet er præget af at børn er deltagende. Vi har barnet med når vi henter maden, dækker bord, hælder op, tager af fade, deler klude rundt, sætter egen tallerken på rullebordet, lægger hagesmækken til vask.

Forudsigeligheden er f.eks. at børnene ved *hvad* de skal hjælpe med, *hvem* der skal hjælpe *hvornår* og at det sker som en rutine.

Vores eftermiddage rammesættes af de voksne. Der gives mulighed for at børnene kan gå til aktiviteter, den voksne igangsætter og guider. De voksne initierede aktiviteter giver en struktur om børnene, en mulighed for at være i en leg sammen med en voksen

Gennem vores læringsmiljøer, har barnet mulighed for at øve sig i at sige til og fra med guidning fra den voksne; møde kendte og nye sammenhænge i trygge rammer; blive sprogligt udfordret gennem et bevidst sprogligt miljø med bevidst dialog, ordlege, remser, gentagelser og spontane snakke. Hvor den voksne har fokus både på barnets sprog og sin egen udtryksform.

Måltidspædagogik i DUI - vuggestuen

I vuggestuen er måltiderne et væsentligt læringsmiljø, i børnenes hverdag. Hvilken pædagogik og rammer vi sætter for måltidet, har betydning for børnenes maddannelse, madmod og madglæde.

De måltider børnene får hos os, foregår i et fællesskab, hvor kultur, nysgerrighed og dannelse hele tiden er i spil og hvor vi voksne er rollemønstre for børnene.

Dannelse under måltidet betyder for os, at vi støtter børnene i at få viden om deres mad, at de udvikler færdigheder til at spise selv, at vi støtter op om børnenes selvfølelse (hvad kan jeg lide/ikke lide) og inspirerer til madmod.

Dette gør vi ved at tale om den mad vi får serveret. Hvad hedder maden, hvad er der i og hvor kommer det fra, hvilke farver har den og hvordan dufter den.

Vi opfordrer og udfordrer børnene til at bruge bestik i det omfang det er relevant for det enkelte barns motoriske og sanselige udvikling, samt måltidet indhold. Mange børn i vuggestuealderen har et stort behov for at mærke maden med flere sanser end blot smagssansen og vi giver plads til, at børnene kan være nysgerrige på maden med alle sanser. (Vi ser mere på det enkelte barns udviklingszone end på barnets alder, når vi arbejder med at blive selvhjulpne under måltidet.)

Når vi arbejder med at børnene udvikler færdigheder til at spise selv, gør vi det eksempelvis ved at støtte barnet i at blive selvhjulpne i at drikke af kop, bruge gaffel/ske, selv tørre mund og fingre efter måltidet. Vi ser på det enkelte barn og opmuntrer til at prøve selv, i det omfang barnet er parat. Vi hælder vand i bunden af koppen og lader barnet øve selv i at føre det til munden og drikke og vi hjælper med at "fange" maden på gaffel eller ske og lader barnet selv prøve at ramme munden. Vi opmuntrer og hjælper, når det er svært.

Vi opfordrer børnene til at smage på maden og taler om, at det både er okay ikke at kunne lide maden og at kunne lide maden. Vi taler også om, at nogle gange kan vi godt lide maden, men har ikke lyst til den,

Under måltidet arbejder vi med at vente på tur når der skal deles mad ud. Vi sætter ord på, hvilket barn der nu får mad og fremhæver at alle får mad. Dette dels for at øve turtagning og en mikroudskydelse af barnets behov for at få mad med det samme, men også for at give det enkelte barn plads og ro til at vælge hvad han/hun gerne vil have på sin tallerken.

Hos os ser vi børnene, som aktive medskabere af rammerne for deres eget måltid. Derfor inddrager vi dem i beslutninger omkring deres egen mad, eksempelvis ved at spørge om de vil have sovs ovenpå eller ved siden af (eller slet ikke), om de vil have tilbehør ovenpå deres rugbrødsfad, mv. Vi inviterer børnene til at hjælpe med at hente service, frugt, brød, mv fra madvognen, der hvor det er meningsfuldt. Vi beder børnene om at hjælpe hinanden ved eksempelvis at sende en tallerken videre til barnet ved siden af.

Vi er altid opmærksomme på, at måltidet tilpasses barnets behov og dagsform i forhold til alder, sult og træthed.

Under måltidet fungerer vi voksne som rollemodeller for børnene. Vi har ansvaret for at skabe en stemning som er inviterende og hvor der er plads til alle børn. Vi er opmærksomme på, at alle børn har forskellige deltagelsesmuligheder og justerer måltidet herefter. Vi er opmærksomme på, hvordan vi italesætter maden på en måde, som vækker nysgerrighed og glæde i måltidet. Vi har fokus på børnenes signaler og sætter ord på det vi ser, eksempelvis "du spytter silden ud igen, måske kan du ikke lide den?". Vi går forrest og smager på maden sammen med børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

”Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

”Alle forældre er forskellige, og det vil være daginstitutionens ansvar at facilitere og rammesætte forældresamarbejdet, så samarbejdet bliver differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkeltes families behov.”

Vores nøgleord for det gode forældresamarbejde er *tryghed, åbenhed og synlighed*.

Som personale har vi værtskabet og ansvaret for at alle forældre og børn guides trygt og sikkert ind i vuggestuens hverdag; og ansvaret for at samarbejdet om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse, til stædighed er til stede og udvikles i takt med barnets behov.

Samarbejdet med forældre om vores fælles tredje – barnet – er et af vores væsentligste omdrejningspunkter i vuggestuen, hvor vi i fællesskab sikrer og understøtter barnets trivsel, udvikling og læring.

Vi lægger stor vægt på at etablerer og vedligeholde en tryk og tillidsfuld relation med, hver enkelt forældre, og allerede ved første samtale at etablere et kendskab til barnet og familien, som vi løbende udvider og rodfæster.

Det gode og konstruktive forældresamarbejde, er grundlæggende for at skabe trivsel, læring og udvikling for barnet; at barnet får den bedst mulige vuggestuetid.

Forældre er barnets tætteste og har det største kendskab til barnet, hvilket vi tager udgangspunkt i.

Tillid, tryghed og relation, skaber vi gennem åbenhed, ærlighed, tydelighed og gensidig respekt. Det er vigtige værdier for os i samarbejdet. Derfor lægger vi vægt på den daglige information om barnet – der går begge veje – samtidig med at vi fagligt overveje, hvad og hvordan vi videregiver informationen.

Vi arbejder løbende på at forbedre informationsgangen og kommunikationen, da vi tror på vigtigheden af, at det er kvaliteten af dette, der øger og styrker tilliden og trygheden til os som fagpersoner.

Den daglige kommunikation sker på mange måder, afhængig af faktorer som fx – barnets behov, trivsel og udvikling – pludselige opståede ting omkring barnet / familien samt tid og praktik i vuggestuen,

Vi tilstræber at vores kommunikation er præget af nysgerrighed og interesse i forældres perspektiver og åbenhed og ærlighed i vores relation.

En hverdag i vuggestuen er præget af mange praktiske opgaver omkring børnene. Opgaver vi også ser som en fælles opgave, i samarbejdet.

Det betyder, at vi har forventninger til alle forældre om at deltage og bidrage til, at al praktikken går op i en helhed, der er til gavn for den tid, vi har med børnene.

Opgavefordelingen og forventningerne, er beskrevet i det forældremateriale, der udleveres ved opstartssamtalen.

Vuggestuens hjemmeside som er ansigtet ud ad til, beskriver alle de væsentligste ting forældre har brug for at vide om deres barns dagligdag i vuggestuen, samt hvad de som forældre kan forvente af samarbejdet.

Hjemmesiden kvalificeres gennem vuggestuens forældreråd, der altid har en stemme, samt gennem kommentar og ideer fra forældre generelt.

Det gode og nærværende forældresamarbejde starter ved indskrivningen af barnet.

Alle forældre får en rundvisning i hele DUI - huset og gennem åbenhed og synlighed sikres det, at forældre er beviste om, hvad vi står for og hvad vi hver især forpligter sig til i samarbejdet.

Barnet bliver herefter indbudt til opstartssamtalen, inden barnet starter, hvor kontakt pædagogen gennem samtalen skaber den tryghed der skal til, for at aflevere sit barn hos os.

Igen lægger vi vægt på at sige tingene som de er, for at undgå misforståelser, der kan have indflydelse på barnets trygge opstart i vuggestuen; og løbende har vi fokus på at forventningsafstemme med forældrene om barnets trivsel.

I det daglige samarbejde, sikrer vi hver dag at få hilst på forældrene, spørge ind til barnet og give informationer om barnets hverdag. Vi indkalder til en snak om barnet, når vi har en bekymring der kræver et fælles fokus.

I det daglige benytter vi vores lukkede Facebook gruppe til at beskrive og dokumentere vores læringsmiljøer og barnets læring. En mulighed for forældrene til at følge barnets hverdag og bruge som udgangspunkt for dialoger med barnet.

Derudover orienterer vi, ved behov, forældrene gennem nyhedsbreve.

Forældre indbydes efter 3 måneder til en samtale om barnets opstart og første tid i vuggestuen, hvor vi har fokus på tryghed og trivsel.

Når barnet er 2,5 år, indbydes forældrene til en sidste samtale om overgangen til børnehaven. Her tager vi udgangspunkt i observationsskemaet "Alle med".

Vi er en del af Aalborg kommunes **Opsporingsmodel**.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

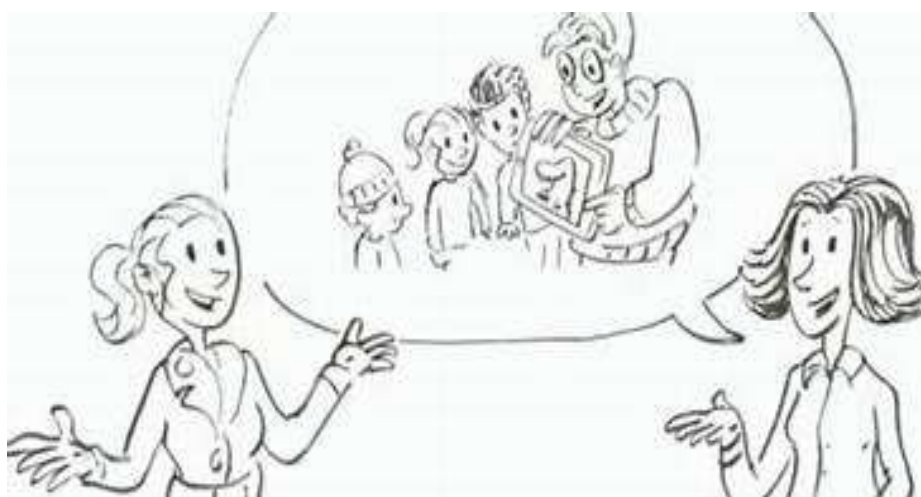
Børn i udsatte positioner er børn i udfordringer og med forskelligheder vi skal have vores opmærksomhed på, for at sikre alle har en plads og en stemme i børnefællesskabet. Som barnets omsorgsgivere, sikrer vi læringsmiljøer, der inddrager barnet på lige vilkår, og har fokus på at barnet oplever sig som en del af børnefællesskabet.

Vores læringsmiljøer tager udgangspunkt i, at de skal være relevante for alle vores børn; udfordre den enkelte og give mulighed for oplevelsen af at mestre.

Vores pædagogiske tilgang er, at vi tror på at alle kan, og handler ud fra de forudsætninger vi har. Vores rolle er at styrke den enkeltes forudsætninger.

Det betyder, at vi løbende deler vores observationer med hinanden om børnenes trivsel og udvikling. Vi igangsætter fælles reflekterede indsatser og observerer om barnets trivsel og deltagelse styrkes.

Forældre er en aktiv deltager i barnets trivsel og inddrages for at understøtte samarbejdet om barnets trivsel.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi gør meget brug af vores lokalsamfund og nærmiljø, som vi udforsker i ladcykel, på gåture eller i klapvogn.

Turen kan have et defineret formål i forhold til læring eller dannelse for børnegruppen eller den kan have det formål at være tilstede i det vi oplever, og følge det børnene bliver optaget af.

Turenes oplevelser er en del af barnets læring og dannelse og det der opleves er vi optaget af når vi kommer tilbage til vuggestuen.

Når vi er ude stimuleres og udfordres børnenes sanser. De oplever suset (*uhhhh*) når vi cykler; hører lyde og får forskellige duft indtryk og får *aha* og *åhhhh* oplevelser, når vi sætter ord på det vi ser og hører.

Vuggestuen er en del af en forening. Foreningen har et stort fokus på vuggestuens børn, og bidrager på forskellig vis.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljøet i vuggestuen er vores omdrejningspunkt/ pejlemærke for det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi har blik på samspillet mellem børn og voksne og barn / barn, og på at vores tilgang tager udgangspunkt i respekt for barnets væren og tolerance for, at vi alle er forskellige og har hver vores livs spor. Det betyder, at vi følger de spor barnet laver og er nysgerrige på barnets udtryk og initiativer; indretter og inddrager for at støtte det enkelte barns mestring og inddragelse i børnefællesskaber.

Gennem daglige og bevidste observation af barnets trivsel, deltagelse i lege og aktiviteter og vores snakke med barnet, har vi en nysgerrig og undersøgende tilgang til, om børnemiljøet er tilpasset de aktuelle børn og deres behov. Vi har øje på om barnet udnytter de rum der er, kan tyde rummets og de enkelte legezoners sprog og skabe læring. Gives der mulighed for at barnet selv kan komme med ideer; følger vi barnets spor?

Vi er undersøgende på, om barnet er aktiv deltagende, tager sin plads i børnefællesskabet, og har en stemme der høres.

Når vi følger barnets initiativer og udtryk, bliver vi kloge på om vi gør det vi vil og tror vi gør; om det giver den rette mening.

Det vi konkret har vores nysgerrighed på, er de daglige rutiner. Hvordan får vi barnet inddraget så deres perspektiver høres? Hvordan organiserer vi så barnets læring er i fokus? Hvordan har vi indrettet rummene så barnet kan aflæse intentionerne? Skaber vi genkendelig og forudsigelig for barnet?

For at kunne være nysgerrige og følge barnet, arbejder vi med små børnegrupper. Grupperne sammensætter vi ud fra vores pædagogiske intentioner og observationer, og ændrer grupperne løbende.

I de små grupper er der tryk, tid og mulighed for at øve sig. Når barnet øver opleves der mestring og muligheden for at spejle sig, giver en øget selvfølelse af at *jeg er ok*, og en social forståelse for at *du er ok*. I dette sociale rum, skabes venskaber.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Læringsmiljøer, der understøtter barnets personlige udvikling, indeholder i vuggestuens praksis:

Engagement:

Engagement og deltagelse i vuggestuens dagligdag, kræver vi som voksne er nærværende, nysgerrige og agerende i enhver relation med barnet, for at barnet oplever at være set, værdsat og passet på. Derfor er vi altid i øjenhøjde med barnet; tager udgangspunkt i barnets præmisser ved at sætte ord på og benævne handlinger

Vi har til stadighed vores opmærksomhed på at barnets deltagelse i samspillet med andre børn udvikles og styrkes ved, at vi er til stede i børnehøjde, guider ved at benævne og løfte og sikrer mulighed for at være med, for dermed også at styrke barnets oplevelse af selvtillid og selvrespekt, gennem anerkendelse af at jeg er ok som mig.

Livsduelighed:

Vi skaber læringsmiljø gennem de lege og aktiviteter barnet er optaget af, for at give barnet mulighed for at engagere sig og erfare. Inviterer barnet til at gå på øvebaner når der skal udforskes og der er mulighed for kriller i maven; når nye begreber skal udfoldes og erfares; når barnets mønstre og selvforståelse udfordres ved at vi præsenterer andre perspektiver for barnet.

Livsduelighed øver og styrkes, ved at vi gennem lege og aktiviteter giver barnet mulighed for at være i forskellige positioner i de små børnefællesskaber, hvor vi benævner, øver turtagning og sætter ord på begreber i forhold til demokrati og medbestemmelse, ud fra gruppens ståsted.

Ligeledes får barnet gennem de små børnefællesskaber, forståelse for og mulighed for at øve sig i respekt og fællesskabets styrke.

Gåpåmod:

Når vi øver barnets gåpåmod, er vi opmærksomme på barnets nærmeste udviklingstrin, som vi tager udgangspunkt i, når vi sammen med barnet skaber mulighed for at øve sig. Vi er opmærksomme på at vores ageren i samspillet er styrende, når vi sammen med barnet eller i børnefællesskabet, øver i at udtrykke følelser; håndtere en konflikt med et andet barn; erfare det at sige til og fra; lære at turde prøve noget nyt, opleve fornemmelsen af at kunne. Når vi guider barnet er vi bevidste om genkendelighed og det at gøre det igen og igen, og derved også styrke barnets vedholdenhed.

Deltagelseskompetence:

Barnet skal i alle vores aktiviteter og lege opleve at have en mulighed for at deltage på lige fod.

Nogle børn skal øve mere end andre, og dette er vi opmærksomme på når vi er i de små børnefællesskaber. Her øver vi barnet i at turde det der kan være svært; giver oplevelsen af at kunne når barnet støttes i at turde. Vi øver barnets deltagelsesbane ind i et fællesskab gennem lege og aktiviteter, hvor vi synliggør initiativer, intentioner og benævner og viser værdierne ved fællesskabet.

Når barnets erfaringsverden herigennem udvides, er motivationen til at undres, være nysgerrig og koncentreret tilstede og vi kan i fællesskabet forfølge initiativer, engagere os og fordybe os sammen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med barnets sociale udvikling i vores små børnefællesskaber, hvor tilknytning er i fokus i alle aktiviteter. I de små fællesskaber, hvor forstyrrelser er minimeret og den voksne er nærværende og tilgængelig, arbejdes og øves der *at tage sin egen plads, se og lytte til andre* og opleve at blive *hørt og forstået*.

Deltagelse og medindflydelse

Når vi har børnene i de små børnefællesskaber, arbejder vi med at give hvert barn en plads og en stemme. Det gør vi bla ved turtagning, når vi løfter det barnet siger og skaber forståelse, og gentager det barnet siger, for derved at vise alle er værdifulde og hører til. På denne måde øver barnet sig, lærer at mærke sig selv og oplever at have en stemme der lyttes til.

Empati

Når vi arbejder med de 0-3 årige, har vi et stort fokus på børnenes relationer. Vi observerer på legerelationer, interesse relationer og relationer, der kan støtte op om barnets trivsel og udvikling. I relationerne er et vigtigt fokus på barnets udvikling af empati. Vi er opmærksomme på om barnet kan mærke sig selv – feks. sige til og fra over for et andet barn; om barnet reagerer på andre børns følelser og oplevelser – feks når et andet barn er ked af det.

Vi støtter barnet ved at sætte ord på følelserne, benævner et andet barns følelse for at skabe et fælles fokus og en opbygning af barnets selvforståelse og empati.

Legen

Gennem lege vi igangsætter, arbejder vi med de aktuelle børns læring og udvikling i forhold til at se hinanden, og bruge hinanden i en leg. Når vi er i de små grupper kan vi arbejde med hvert enkelt barn over en længere periode og sætte ind lige der, hvor barnets nærmeste udviklingstrin er. Når barnet skal lære at agere i den frie leg, sker det bedst i de små børnefællesskaber, hvor den voksne er tilgængelig og kan guide.

Vi har et stort fokus på legens betydning og på vores rolle i legen, og har et konstant blik på om læringsmiljøet er tilrettelagt så det følger barnet, både indretningen, rummets sprog, tilgængeligheden af legetøj mm.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sproget er vores samspil med barnet. Vi arbejder bevidst med sproget gennem hele dagen og tilpasser ord, mimik og kroppens sprog til barnets udvikling.

Vi er opmærksomme og nysgerrige på, hvordan barnet lærer sproget gennem de udvekslinger vi har.

Interaktioner

Når vi snakker med barnet er vi meget opmærksomme på at vi taler MED barnet. Det betyder vi giver barnet tid til at udtrykke sig og vi spørger ind for at vise det er vigtigt det barnet siger og viser med ord og mimik, at vi har forstået.

Vi har øje på det barnet er optaget af og benævner det for at vise vi ser det, og med spørgsmål og anerkendelse, øver barnet i dialoger.

Når vi snakker med barnet sikrer vi, at vi er nærværende, har en god øjenkontakt så barnet oplever vi har en fælles opmærksomhed.

Vi arbejder på at italesætte egne handlinger og intentioner for at skabe forudsigelighed for barnet. Når vi fx går fra barnet, benævner vi det; når vi går ud af stuen, benævner vi det; når vi løfter barnet ned fra stolen el. benævner vi det.

Sproglige rollemodeller

Når vi i vores kommunikation benævner og gentager på en nysgerrig og anerkendende måde, giver vi barnet mulighed for at spejle sig. Når vi fx ved spisninger øver børnene i turtagning, lærer de at skiftes, at vente og at lytte. Når vi sætter ord på det vi gør, det vi ser, det vi hører, lærer barnet gennem den kontinuerlige udveksling af sproget.

Fællesskaber

Sproget er vores bindeled i relationerne. Vi lærer barnet at forstå og aflæse det andet barns intentioner og handlinger, ved at sætte ord på og gennem gentagelser sikre at barnet får erfaringer, der kan anvendes i andre situationer. Det kræver vi er nærværende og giver tid og hele tiden løfter barnets handlinger og intentioner i børnegruppen.

Når vi i de små børnefællesskaber øver den frie leg, er sproget bindeleddet. Her er barnet på øvebane, og vi har fokus på, hvordan børnene både verbalt og nonverbalt kommunikerer sammen og skaber et læringsrum, hvor der fx læres nye begreber, nye ord og nye forståelser.

For at øge barnets begrebs og forståelses verden, synliggør vi via billeder. Både i små bøger, på placher i børnehøjde, på aktivitetskasserne mm. Det giver barnet mulighed for selv at øve og spørge og dermed skabe en dialog.

Gennem fællesaktiviteter som fx tegning øves sproget og begreber på barnets præmisser, når der spørges ind til hvad barnet tegner, og vi løfter det op i gruppen og øver barnet i dialog og opmærksomhed.

Sprog i DUI - vuggestue

I DUI – vuggestue, har vi stort fokus på det sprog vi bruger, når vi er sammen med børnene.

Det gælder både vores verbale sprog når vi taler med, til og om børnene, såvel som det nonverbale sprog – kropssprog, mimik og toneleje.

Vi er bevidste om at møde børnene, med et åbent og tilgængeligt kropssprog, en positiv og levende mimik og et afstemt toneleje. Det betyder, at vi kropsligt er i niveau med børnene; at vi har øjenkontakt og er

nærværende; at vi peger, gestikulerer og bruger relevante babytegn og at vi smiler og bruger vores mimik og toneleje til at understrege vores verbale sprog.

Dette mener vi i høj grad er bidragende til, at det enkelte barn føler sig værdifuldt, samtidig med at vi også fremstår tydeligere og lettere at aflæse.

I vores verbale sprog med børnene, er vi bevidste om, hvad vi siger og med hvilke ord.

Vi er klar over, at børnene hører og spejler sig i os – både når det kommer til den måde vi taler **med** dem på, samt den måde vi taler **om** dem på. Vi benævner hinandens forskelle og ligheder positivt og er opmærksomme på, hvordan de ord vi bruger bidrager til barnets fortælling om sig selv.

Derfor benævner vi eksempelvis ikke specifikke stykker legetøj som pige- eller drenge legetøj og giver alle børn mulighed for at lege med det, de synes er spændende.

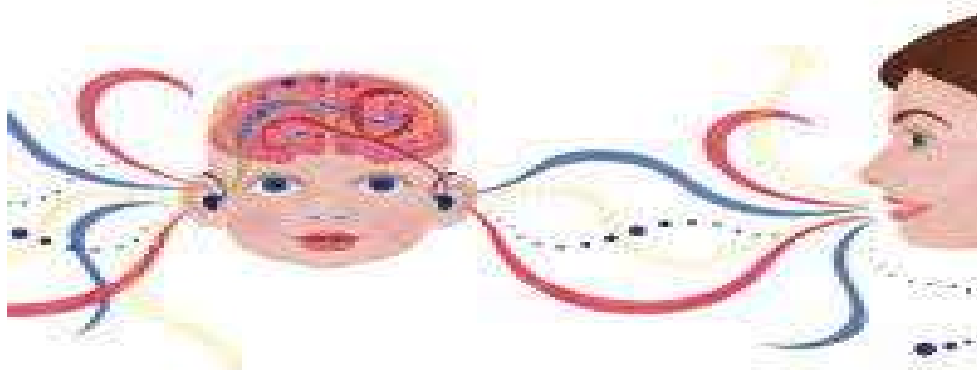
Vi bruger vores ord til at løfte børnenes opmærksomhed på hinanden og skabe fællesskab. Dette gør vi eksempelvis ved at benævne, hvem der er i vuggestue, hvem der er syg eller har fri.

Vi sætter ord på børnenes handlinger, formodede intentioner og reaktioner i forhold til hinanden – også de børn, som ikke har sprog – eksempel: "Hør, han siger sådan en lyd, det tror jeg betyder at..." eller "Se, hun smiler – jeg tror godt at hun kan lide..."

Vi fremhæver og sætter ord på børnenes leg med hinanden og byder ind og sætter opmærksomhed på de små fællesskaber; "Se, han har også en bil – I leger begge to med biler".

I vores samspil med børnene, bruger vi både vores non-verbale og verbale sprog til at skabe rammerne. Vi er bevidste om at sætte ord på vores handlinger og intentioner, for at bliver forudsigelige og aflæselige for børnene. Vi ser efter børnenes tegn på, om de "er med" og justerer vores sprog og kommunikation herefter,

Vi er bevidste om og opmærksomme på, at de ord vi bruger når voksen snakker med voksen, også forstås af børne ører. Det betyder, at vi overvejer vores ordvalg og ikke snakker om børnene, når de selv hører det, medmindre de er inddraget positivt og/ eller konstruktivt.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Psykisk og fysisk trivsel er fundamentet for barnets trivsel; at opleve glæde i fællesskabet og i det at mestre. Gennem kroppen og sanser giver vi barnet mulighed for at udforske og eksperimentere og blive fortrolige med egen krop, sanser og bevægelse.

Krop

Kroppen skal bevæges, kroppen skal opleve og mærke og kroppen skal udfordres. I vuggestuen opfordrer og udfordrer vi barnet til at bruge kroppen i alle sammenhænge; i rutinesituationerne støtter vi barnet til nærmeste udviklingstrin ved at give muligheden for at øve; øve i at gøre selv, tage selv, kravle på stigen op på puslebordet og op i køjen og selv komme op og ned af stolen. Vi giver børn lov til ved egen hjælp at gøre, hvor vi er på sidelinjen klar med et opmuntrende ord og en støttende hånd. Når vi benævner det barnet gør lærer barnet at mærke sin krop og oplever hvad den kan.

I aktiviteter og lege følger vi barnets bevægelser og forsøger sig, og udfordrer gennem at give mulighed og ved opmuntrende ord.

Sanser

Børnenes sanser stimuleres konstant. I hver aktivitet og samvær oplever barnet gennem sanserne. Vi er opmærksomme på at give barnet mulighed for at indtage og forstå de sanseindtryk de er omgivet af. Det gør vi ved at være opmærksomme på barnets måde at bearbejde sanseindtryk på, lære barnet at rumme, sortere og forstå så indtrykkene er håndterbare for barnet. Det gør vi ved at sætte ord på for barnet, be-

nævne de følelser der opstår og tackle det sammen med barnet. De æstetiske sanser forsøger vi at stimulere ved at have fokus på rummets sprog. Hvordan appellerer rummet til barnet, hvad oplever barnet i rummet, hvordan stimulerer rummet barnet sanser?

De fysiske sanser stimuleres og understøttes i vores aktiviteter og væren sammen med børnene. De tre oplevelsesfølelser, Jubiiii, uhhhhh og åhhhhh, opstår når vi pirrer sanserne, feks på cykelture, i de kreative aktiviteter hvor vi arbejder med både den fine motorik når vi maler, tegner, bygger mm, og den grove motorik når vi cykler, løber ned af bakken, kaster med bolde, danser og laver yoga.

Bevægelse

Vores hverdag er organiseret så barnet dagen igennem bevæger sig og bliver bevæget. Vi støtter barnet i at mestre, i at kunne selv ved at opmuntre til at kravle, stå med støtte, tage de første skridt, kravle op og ned, hoppe mm

Vi bruger vores mimik og krop til at motivere barnet og er derved spejlbilleder for barnet. Barnet gives mulighed for selv at gå på opdagelse indenfor de læringsmiljøer vi etablerer, og som understøtter det de aktuelle børn har brug for. Når vi benævner og guider, løfter vi barnet og giver alle børnene mulighed for at lære at aflæse og forstå andres handlinger, intentioner, mimik og kropslige udtryk.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de generelt er vores største læringsrum øvrige læreplanstemaer.

Naturen og udelivet generelt, er vores største læringsrum. Her er der højt til loftet, uendelige muligheder for bevægelse og oplevelser, undren og eksperimenterere.

Ude går vi sammen på opdagelse, får øje på og lærer.

Natur

Når vi tager naturen ind i vuggestuen, går vi på opdagelse på vores store legeplads. Finder huller i jorden vi undersøger og skaber små historier om, finder små insekter vi bliver nysgerrige på, plukker bær og smager. På vores ture i lokalområdet og besøg i byens parker, dufter vi til årstidens dufte, ser på og rører ved blomster, grene og blade; får øje på dyr og forundres. Tilbage i vuggestuen har vi oplevelserne med os, og arbejder videre med det børnene blev optaget af. Det kan være vi undersøger de blade vi fandt; laver en udstilling af de sten vi tog med; læser bøger om de dyr vi så.

Bæredygtighed er en grundværdi i DUI og i vuggestuen. Vi er på øvebane i at lære børnene om genanvendelighed, genbrug og det at passe på naturen

Udeliv

Uderummet, vores største læringsrum, med uendelige muligheder for at udfordre, inspirere og fordybe sig. Vi er opmærksomme på hvordan uderummet kan udfordre og inspirere til lege og eksperimenteren.

Vi er en stor del af børnenes hverdag og derfor forholder vi os fagligt til, hvilke muligheder vi har for at give børnene indholdsrigt ude- og naturoplevelser.

En udeoplevelse er ikke "kun" de store forløb med spiring, eller krible-krable eller Tour de Vuggestue. Det kan også være at hjælpe med at feje sand op langs sandkassen, mærke vind og vejr på kroppen, at vande blomsterne at mærke, hvordan græsset føles med bare tæer eller at trille en træstamme rundt og se, hvad der gemmer sig. Det kan også være ture ud i nærområdet på gåben, i cykel eller i klapvogn.

Vi forholder os til, hvordan vi bruger uderummet som læringsmiljø.

Vi er nysgerrige på hvad børnene bringer med af ideer, hvor de søger hen. Vi udvikler uderummet og skaber flexible rum i rummet ved at etablere fx musik væg lavet af ting vi i fællesskab finder der kan give lyd; køkken ø, lavet ud af genbrug og ting børn har med hjemmefra.

I uderummet har vores børn rig mulighed for at udforske krop og sanser.

Science

Når vi arbejder undersøgende, går vi på opdagelse sammen i de små børnefællesskaber.

Vi har opmærksomhed på vand og regn når det regner eller vandsprederen er i gang; vi tæller det vi ser, nævner former og snakker om stor / lille – mange / få; vi får øje på månen og snakker om planeter, nat og dag, lys og mørke.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er at forstå sig selv og omverdenen; at have mulighed for at udtrykke sig verbalt og kreativt, og opnå glæden ved og forståelse for det æstetiske og det at skabe. Det lærer barnet ved at have mulighed for at eksperimentere, øve sig og få en forståelse for egen muligheder og sammenhænge.

Kulturelt indtryk og udtryk

Vi giver barnet en lyst og nysgerrighed til at udtrykke sig skabende ved at etablere læringsmiljøer, der præsenterer barnet for sange og sanglege i både små og store fællesskaber; give barnet mulighed for at lære musik og lyde at kende ved at eksperimentere med instrumenter og andre ting, der kan give lyde samt høre musik sammen; indføre barnet i bøgernes verden ved at have bøger stående i børnehøjde, bøger der matcher det børnene er interesseret i eller det vi er nysgerrige på sammen. Bøgerne skifter løbende, og er altid æstetiske at se på, for at barnet er nysgerrigt på bogen.

Vi har en pædagogisk opmærksomhed på, at vi er sammen med barnet når der skal læres og udforskes. Det er os der har teten i den kulturelle læring og forståelse for de 0-3 årige. Herved kan vi lære barnet at mærke og tackle de følelser der kommer ved at udfordre sanserne – glæde, sorg, spænding, overraskelse mm.

Kultur og fællesskab

I børnefællesskabet arbejder vi med at alle har en plads i fællesskabet. Forskelligheden ligger i navnene og den personlighed det enkelte barn bringer med sig. Vi støtter op om barnets personlighed og integritet

ved at anerkende barnets måder og metoder til at tackle og indgå i fx lege, konflikter, savn, venskaber med respekt og nysgerrighed. Vi benævner og løfter barnet for at skabe et indre stillads og for at få accept, respekt og forståelse i børnegruppen. Dette løfter vi videre ind i det store børnefællesskab hvor vi arbejder med turtagning, vente og lytte. At give alle en stemme og en oplevelse af samhørighed og som en vigtig del af gruppen.

Evalueringens kultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringens kultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringens praksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringens kultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Dokumentation

Dokumentation af vores indsatser og intentioner med vores læringsmiljø, foregår som en løbende proces på vores stuemøder og p møder. Der er udarbejdet et materiale, der samler alle de overvejelser, undren, refleksioner og indsatser, der arbejdes med i forhold til det vi får øje på og som vi vil lave aktionslæring på.

Dette materiale er et aktivt redskab og ligger til grundlag for de pædagogiske drøftelser og blik på vores praksis, og herudfra laver vi justeringer, nytænkning og forandringer.

Vi arbejder med feedback og faglig sparring i det faglige fællesskab, for at vi bliver forstyrret og udfordret på vores forståelser og handlen.

Udover materialet, der bygger på en aktionslærings forståelse, og er vores fælles redskab, kan pædagogerne selv vælge metoder og redskaber til at dokumentere og udvikle indsatser yderligere. **Evaluering**

Evalueringen er et led i den løbende proces. Vores materiale indeholder også en opsamlings- og refleksions del, der sikrer vi kommer hele vejen rundt.

Evalueringerne bruges i et fremadrettet perspektiv, for at styrke kvaliteten af vores faglige arbejde med børnene.

Samtidig sikrer det at vores fokus er på, om vores organisering og struktur sikrer det enkelte barns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Løbende på stuemøder, personalemøder og pædagogiske dage, arbejder vi i det faglige fællesskab, med at dele observationer, refleksioner og indsatser.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Evalueringen af vores pædagogiske læreplan er også en løbende proces. Ud fra de observationer, refleksioner og indsatser vi laver, kobler vi erfaringen og læringen op på læreplanen, samler op og tilpasser læreplanen til vores nye viden og indsigt

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud